യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗം 78✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

അഥ സാ രാ+ക്ഷസീ ര+ക്ഷഃ(ഖ്)കുല-കാനന-മ+ഞ്ജരീ .
തമ+സ്യേ-വാ+ഭ്ര-ലേഖേവ ഗമ്/ഭീരം(വ്) വിന+നാദ ഹ .. 1

നാദാ+ന്തേ സമുവാ-ചേദം/ ഹുംകാരാ-പരുഷം(വ്) വചഃ .
ഗർജിതാ-ന+ന്തരം(ഞ്) ജാത-കരകാശ-നിശബ്ദ-വത് .. 2

ഭോ ഭോ ഘോരാ-ടവീ+വ്യോമ-പദവീ-ശശി-ഭാസ്കരൗ .
മഹാ-മായാ-തമഃ(ഫ്)പീഠ-ശിലാ-കോടര-കീടകൗ .. 3

കൗ/ ഭവ+ന്തൗ/ മഹാ-ബു+ദ്ധീ/ ദുർ-ബു+ദ്ധീ വാ സമാ-ഗതൗ .
മദ്/ഗ്രാസ-പദ-മാപ+ന്നൗ+ ക്ഷണാ+ന്മരണ-കോചിതൗ .. 4

രാജോവാച .
ഭോ ഭോ/ ഭൂതക കിം/ സ്യാസ്ത്വം(ങ്) ക്വ തി+ഷ്ഠ-സിച ദേഹകമ് .
ദർശയാ+സ്യാസ്-തവ ഗിരഃ(ഖ്) കോ ബി+ഭേ+ത്യലിനീ+ധ്വനേഃ .. 5

സിംഹ-വത്.സർവ-വേഗേന പത+ന്ത്യർഥേ കിലാർഥിനഃ .
ത്യജ സംരമ്ഭ-മാരമ്ഭം സ്വസാ-മർഥ്യ+ പ്രദർശയ .. 6

കിം പ്രാർഥ-യസി മേ+ ബ്രൂഹി ദദാമി തവ സു+വ്രത .
കിം വാ സംരമ്ഭ-ശബ്ദാ+ഭ്യാം/ ഭീഷയാ+സ്മാൻ/ബിഭേഷി കിമ് .. 7

ക്ഷി+പ്രമാ-കാര-ശ+ബ്ദാ+ഭ്യാം/ മായയാ സ+ന്മുഖീഭവ .
ന കിംചിദ്-ദീർഘ-സൂ+ത്രാണാം സി+ദ്ധ്യ+ത്യാ+ത്മ+ക്ഷയാ/ദൃതേ .. 8

രാ+ജ്ഞേ+ത്യു+ക്തേ ര+മ്യ-മു+ക്ത-മിതി സംചി+ന്ത്യ സാ തയോഃ .
പ്രകാശാ-യാ+പ്യ ധൈര്യായ നനാദ-ച ജഹാസ-ച .. 9

തതോ ദദൃശ-തുസ്താം(ൻ) തൗ, ശ+ബ്ദ-പൂരിത-ദിഗ്-ഗണാമ് .
സാ+ട്ട-ഹാസ+പ്രഭാ-പി+ണ്ഡ-പൂര+പ്രകടിതാ-കൃതിമ് .. 10

ക+ല്പാ+ഭ്രാ-ശനി-കാഷേണ/ ഘൃഷ്ടാ-മ+ദ്രി-തടീ-മിവ .
സ്വനേത്ര-വിദ്യു+ദ്വലയ-ബലാ-കോജ്-ജ്വലിതാമ്/ബരാമ് .. 11

തിമിരൈ-കാർണ-വൗർ/വാ+ഗ്നി+ജ്വാലാവി-വലനാ-മിവ .
ഗർജ+ദ്ഘന-ഘടാ-ടോപ-പീവരാസിത-ക+ന്ധരാമ് .. 12

രണദ്-ദശന-സരമ്ഭ-ഹാഹാ-ഹത-നിശാ-ചരാമ് .
രോദസീ-കജ്-ജല+സ്തമ്/ഭാം(ൽ) ലീലയോ+ല്ലസിതാം പുനഃ .. 13

ഊർ+ധ്വ-കേശീം/ ശിരാ-ലാങ്ഗീം(ങ്) കപി-ലാ+ക്ഷീം(ൻ) തമോ-മയീമ് .
യ+ക്ഷ-ര+ക്ഷഃ(ഫ്)പിശാചാനാ-/മ+പ്യ-നർഥ-ഭയ+പ്രദാമ് .. 14

ദേഹ-ര+ന്ധ്ര-വിശ+ച്ഛ്വാസ-വാതഭാം(ങ്)കാര-ഭീഷണാമ് .
മുസലോലൂ-ഖലാ-ലാത-ഹല-ശൂർപക-ശേഖരാമ് .. 15

സ്ഫുര+ന്തീ-മിവ ക+ല്പാ+ന്തേ വൈ+ദൂര്യ-ശിഖര+സ്ഥലീമ് .
ഹാസ-ഘ+ട്ടിത-വി+ശ്വേശാം(ങ്) കാല-രാ+ത്രി-മിവോ-ദിതാമ് .. 16

ശര+ദ്ദ്യോമാ-ടവീം/ സാ+ഭ്രാം(ങ്) കൃത-ദേഹാ-മിവാ-ഗതാമ് .
ശരീരിണീം മഹാ+ഭ്രാ+ഢ്യാം(യ്) യാമിനീ-മിവ മാംസ-ലാമ് 17

ശരീര-സംനി-വേശേന പ+ങ്ക-പീഠ-മിവോ+ത്ഥി-താമ് .
തനും(ഞ്) ചന്ദ്രാർക-യു+ദ്ധായ തമ-സേവ സമാ+ശ്രിതാമ് .. 18

ഇ+ന്ദ്ര-നീല-മഹാ-ശു+ഭ്ര/ലമ്ബാ+ഭ്ര-യുഗലോ-പമൗ .
ഉലൂ-ഖലാദി-ഹാരൗ/ഘൗ/ ദധാനാ-മസിതൗ/ സ്തനൗ .. 19

ല+ഗ്നാ-മങ്ഗാര-കാഷ്ഠേന സമാനാം(ഞ്) ച മഹാ-തനുമ് .
ദ്രുമാഭാ+സ്പ+ന്ദ-സശിര/-ലസദ്/ഭുജ-ലതാ-തനുമ് .. 20

താമ-വേ+ക്ഷ്യ മഹാ-വീ+രൗ തഥൈവാ+ക്ഷുഭിതൗ/+ സ്ഥിതൗ .
ന തദസ്തി വിമോ-ഹായ യ+ദ്വി-വി+ക്ത+സ്യ ചേതസഃ .. 21

മ+ന്ത്ര്യുവാച .
മഹാ-രാ+ക്ഷസി സം/രമ്ഭോ മഹാ+ത്മാ കിമയം(ൻ) തവ .
ലഘവോ+ ഹ്യഥവാ കാ+ര്യേ ലഘാവ+പ്യതി-സംഭ്രമാഃ .. 22

ത്യജ സംരമ്ഭ-മാരമ്/ഭോ നായം(ൻ) തവ വിരാജതേ .
വിഷ-യേ ഹി+ പ്രവർ/ത+ന്തേ ധീമ+ന്തഃ(സ്) സ്വാർഥ-സാധകാഃ .. 23

ത്വാദൃ-ശാനാം സഹ+സ്രാണി മശ-കാനാ-മിവാ-ബലേ .
അസ്മാകം(ൻ) ധീരതാ-വാത്യാ-വ്യൂഢാനി തൃണ-പർണ-വത് .. 24

സം/രമ്ഭ+ദ്വാര-മു+ത്-സൃ+ജ്യ സമതാ+സ്വ+ച്ഛയാ ധിയാ .
യു+ക്താ ച+വ്യവ-ഹാരി+ണ്യാ+ സ്വാർഥഃ(ഫ്) പ്രാ+ജ്ഞേന സാ+ധ്യതേ .. 25

സ്വേനേവ+ വ്യവ-ഹാരേണ കാര്യം സി+ദ്ധ്യതു വാ ന വാ .
മഹാ-നിയതി-രി+ത്യേവ+ ഭ്രമ+സ്യാവ-സരോ ഹി-കഃ .. 26

കഥ-യാഭി-മതം(ങ്) കിം(ൻ) തേ കിമർഥ-യസി ചാർഥിനീ .
അർഥീ+ സ്വപ്ന്യേ്ഽപി നാ+സ്മാക-മ+പ്രാപ്-താർഥഃ(ഫ്) പുരോ ഗതഃ .. 27

ഇ+ത്യു+ക്താ സാ തദാ തേന ചി+ന്തയാ-മാസ രാ+ക്ഷസീ .
അഹോ നു വിമലാ-ചാരം സ+ത്ത്വം പുരുഷ-സിംഹയോഃ .. 28

ന സാമാന്യാ-വിമൗ/ മ+ന്യേ വിചി+ത്രേയം(ഞ്) ചമത്/കൃതിഃ .
വചോവ+ക്രേ+ക്ഷണേ-നൈവ വദ+ത്യന്തർ/വിനി+ശ്ചയമ് .. 29

വചോവ+ക്രേ+ക്ഷണ+ദ്വാരൈർ-ധീമതാ-മാശയാ മിഥഃ .
ഏകീ-ഭവ+ന്തി സരിതാം പയാംസി വലനൈ-രിവ .. 30

ആ+ഭ്യാം പ്രായഃ(ഫ്) പരി+ജ്ഞാതോ മമ ഭാവോ്ഽനയോർ-മയാ .
ന വിനാ+ശ്യൗ മയാ ചേമൗ/+ സ്വയ-മേവാ-വിനാ-ശിനൗ .. 31

മ+ന്യേ ഭവേതാ-മാത്മ+ജ്ഞൗ/ നാത്മ+ജ്ഞാനാ+ദൃതേ മതിഃ .
പ്രമൃഷ്ട-സദ-സദ്/ഭാവാദ്/ഭവ+ത്യസ്ത-ഭയാ മൃതൗ .. 32

തദേതൗ പരി-പൃ+ച്ഛാമി കിംചിത്.സംദേഹ-മു+ത്ഥിതമ് .
പ്രാ+ജ്ഞം പ്രാ+പ്യ ന പൃ+ച്ഛ+ന്തി യേ കേചി+ത്തേ നരാ-ധമാഃ .. 33

ഇതി സംചി+ന്ത്യ പൃ+ച്ഛായൈ/ തന്വാനാ-വസരം(ൻ) തതഃ .
അകാല-കല്പാ+ഭ്രരവം ഹാസം/ സം(യ്)യമ്യ സാ+ബ്രവീത് .. 34

കൗ/ ഭവ+ന്തൗ/ നരൗ/ ധീരൗ/ ക+ഥ്യതാ-മിതി മേ്ഽനഘൗ .
ജായതേ ദർശനാ-ദേവ മൈ+ത്രീ വിശദ-ചേതസാമ് .. 35

മന്ത്ര്യുവാച .
അയം/ രാജാ കിരാ-താനാ-മ+സ്യാഹം/ മന്ത്രിതാം(ങ്) ഗതഃ .
ഉ+ദ്യതൗ/ രാ+ത്രി-ച+ര്യേണ+ ത്വാദൃഗ്/ജന-വിനി+ഗ്രഹേ .. 36

രാ+ജ്ഞോ രാത്രിം(ൻ)ദിവം(ൻ) ധർമോ ദുഷ്ട-ഭൂത-വിനി+ഗ്രഹഃ .
സ്വധർമ+ത്യാഗിനോ യേ-തു/ തേ വിനാ-ശാന-ലേ+ന്ധനമ് .. 37

രാക്ഷ+സ്യുവാച .
രാജംസ്-ത്വമസി ദുർമ+ന്ത്രീ ദുർമ+ന്ത്രീ ന നൃപോ ഭവേത് .
സ+ദ്രൂപ+സ്യ ഭവേ+ന്മ+ന്ത്രീ രാജാ സ+ന്മ+ന്ത്രിണോ ഭവേത് .. 38

രാജാ ചാദൗ/ വിവേകേന യോജ-നീയഃ(സ്) സുമ-ന്ത്രിണാ .
തേനാ+ര്യതാ-മുപാ-യാതി യഥാ രാജാ തഥാ+ പ്രജാഃ .. 39

സമസ്ത-ഗുണ-ജാലാനാ-മ+ധ്യാ+ത്മ+ജ്ഞാന-മുത്തമമ് .
ത+ദ്വി+ദ്രാജാ ഭവേ+ദ്രാജാ ത+ദ്വി+ന്മ+ന്ത്രീ ച മ+ന്ത്രവിത് .. 40

പ്രഭു+ത്വം സമ-ദൃഷ്ടി+ത്വം(ൻ) ത+ച്ച+സ്യാ/+ദ്രാജ-വി+ദ്യയാ .
താമേവ യോ ന ജാനാതി നാസൗ/ മ+ന്ത്രീ ന സോ്ഽധിപഃ 41

ഭവ+ന്തൗ ത+ദ്വിദൗ സാധൂ യദി ത+ച്ഛ്രേയ ആപ്നുഥഃ .
നോ-ചേദ-നർഥദൗ/+ സ്വസ്യാഃ(ഫ്) പ്രകൃതേ-രദ്+മ്യഹം(യ്) യുവാമ് .. 42

ഏകോ-പായേന മത്/പാർശ്വാ+ദ്വാലകാ-വു+ത്ത-രി+ഷ്യഥഃ .
മത്/പ്രശ്ന-പ+ഞ്ജരം/ സാരം(ഞ്) ചേദ്-വിചാര-യഥോ ധിയാ .. 43

വസന്തതിലകം 14

പ്രശ്നാനി+മാൻ/കഥയ പാർഥിവ വാച മ+ന്ത്രിംസ്-
ത+ത്രാർ/ഥിനീ ഭൃശ-മഹം പരിപൂര-യാർഥമ് .
അങ്ഗീ-കൃതാർഥ-മദ-ദത്ക ഇവാ+സ്തി ലോകേ
ദോഷേണ സം(ങ്)ക്ഷയ-കരേ-ണന യു+ജ്യതേ യഃ .. 44

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉത്പത്തി+പ്രകരണേ രാ+ക്ഷസീ-വർണനം(ൻ) നാമാഷ്ട-സപ്തതി-
തമഃ(സ്) സർഗഃ .. 78 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
27.09.2023